

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.10. Ad vltimum perditionis hi peruenerunt. cœci facti & perdit, sicut Ariel apud Isaiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

§. 10. Ad ultimum perditionis hi peruenerunt. cæci facti & perditii, sicut Ariel apud Isaiam,

13
D. AVG.
Tract. 50.
in Ioan.
Tom. 9.

Isa. 6. 16.

Es. 10. de
Aer. 10.

I.
Allegoria
de nube
taberna-
culi.

Es. 40. 32

Ioan. 17. 4.

Isa. 12. 3.

Exclamat hic D. August. O stulta cogitatio: O cæca sententia? Dominus Iesus qui suscitare potuit mortuum non potest occisum? Stulto stultiores quid refert, quod illum occideratis? Christus qui Lazarum mortis manibus occisum eripuit ad vitam, non potest vestris intemptu viuificare? Quando Lazaro inferebatis necem, numquid ausurabatis Domino potestatem? Verissime demonstrat D. Ioannes, in hoc perditissimo populo completum quod dixerat Dominus, a se fore cœcitate percipiendum: *Excœca cor populi huius.* Hoc in Lazaro miraculum eis oculis excœcavit: quia sicut eos propria contra Redemptorem nostrum excœcavit malitia, tanto hæc per hoc prodigium creuit amplius, quanto gloria Christi maius sumebat incrementum. Dilucide perpendit D. Cyril. Alexandr. illam historiam quam dicunt Spiritus S. Postquam omnia perfecta sunt, quæ spectabant ad constructionem & ornatum tabernaculi iuxta Domini præceptum operuit illud nubes gloriosa resplendens & clara in qua Dei gloria se conspiciendam exhibebat, sed illapsa, supremo suo splendore Moysen obscurabat, sic ut illam intueri minime posset: *Operuit nubes tabernaculum testimonij, & gloria Domini impleuit illud. Nec poterat Moyses ingredi tectum fœderis, nube operiente omnia, & maiestatem Domini conspiciant: quia cœca nubes operuerat.* Notum est omnibus, inquit S. Doctor, tabernaculum illud fuisse figuram Christi Redemptoris nostri, sicut Moyses erat, & vices superlebat, populi Iudaici. Perfectum est, inquit, opus tabernaculi mysteriorum Christi & prædicationis eius, quod verbis illis declaravit, quæ protulit iam passioni mortique proximus: *Opus consummavi, quod dedisti mihi.* Et tunc cecidit de nube gloria Dei mysterium resurrectionis Lazari, quod ipse testatur futurum ad sui nominis incrementum: *Ut gloriificetur Filius Dei.* O quanta lux! quantum ex nube ista splendor effulget! Porro hæc ipsa est, quæ Moysi tenebras offudit, populo nempe Iudaico, eumque tanta cœcitate percudit, ut idcirco cogant concilium petendi Christum, & vitam nedum ipsi, qui Lazarum resuscitavit, adimendi, sed & ipsi Lazaro resuscitato. An huic alia potest comparari cœcitas, & nox obscurior? Iam D. Ioannes testatur eam ad ultimam metam peruenisse: *Cum tanta signa fecisset coram eis,*

non credebant, ut sermo Isaie Propheta impleteretur, quem dixit: Excœcavit oculos eorum, & inducavit cor eorum. Iam non datur ultra: quando cor tenebris ita percussit, ut ipsa lux, qua debuerat illuminari ipsum excœcat, & quod dux esse debuerat intus, a via abducit extrinsecum: cœcitate inquit D. Ioan. agant illi quod agunt, facta est alea, nihil ab eis aliud expectandum: *A cœcitate cordis libera nos Domine.* Perpendit D. August. plagas, quibus Dominus Pharaonem puniuit in scelere suo pernicacem, Pharaonem quarum vltima scribitur tenebrarum, palpabiliu, tenebris quas S. Scriptura dicit horribiles: *Fæta sunt tenebra horribiles in vniuersa terra Egypti.* Notat autem tantum fuisse solis splendorem ut luce purissima & clarissima tenebris oris illuminaretur, qua illustrati ceteri, nominatim autem Israélite sua negotia liberè peragebant: soli autem Egyptij tanta tenebrarum palpabilium caligine involuebantur, ut illis se nequirent expedire: *Omnia terrarum orbis limpidò illuminabatur lumine, & non impediret operibus conturbatur solis autem illis superposita erat gravis nox: Prodigium est, lucem clarissimam qua totus mundus gaudebat illuminatus, miseros illos cœcitate percussisse palpabili, ut quocumque pergerent, nunc hæc, nunc illi graviter in obuia quaque offenderent, unde loco suo hærebant ut statim immobiles. Hoc nullam Pharaoni consilij utilitatem, quinimo teste S. Scriptura in obstinatione pernicacior: ita in Moysen excanduit, ut ipsum a se furens repulerit, minatus: *Recede à me, & caue ne ultra videas faciem meam, quocumque deo apparuerit tibi, morieris.* Quid tam cœcam sequi debet obstinationem, quid agendum? Iam nihil superest, quam ut manus Deus adiciat gladio, cunctos interficiat Egypti primo genitos, & ipsum Pharaonem totumque eius maius fluctibus consumat exercituum.*

O Christiane cave, time, siste gradum, te Deus illuminet: quid tibi post talem sperandum est cœcitatem, quali tu cæcus oberas? Cœcitas est cordis: nec enim tibi proficit consilio, non insperatio non tormina conscientie, non terribilimenta, non lenimenta, non mortis timor, non gehennæ formido cruciatuum. Quem fructum in te produxit frequens adeo concio? quid te mouit adeo vixæ reprehensio? qualiter factus honestior? concubinatui renunciali? Pernicax: quis profectus ex tantis ortus clamoribus? Attende, te ipsum perdis, ad infernum properas, opes tuæ dilapidantur, vana consumuntur, & in tua perstas induratus obstinatione: caue tibi, ne te cordis oppri-

III.
Cœcitas
mentis
fugenda.

opprimat infausta cecitas: en tibi miseros hos, quanta illis supercecidit caligo tenebrarum? Quis credat, vt homines, non dico cruditi, prudentes, sacerdotes sed inopes iudicij, tantas committerent ineptias, quales heri vidimus: vt insipientes opera Christi Domini, & iudicantes ea esse omnino diuina, concludant communi suffragio, expedire, vt ea de causa moriantur? Et videntes Lazarum de monumento rediituum, decernant vt moriantur, idque tot concilijs, tot constitutum congregationibus? Heu quanta cecitas! in hanc prolapsi sunt? Nam hoc vnicum agendum est, vt deleantur vt deleantur vt condemnentur. Hæc est omnium suprema nequitiæ, eo vique pertingere, vt in Christi & Lazari necem Deicida conspirent, tali malitia tenebrarum, vt in ipsum Deum insurgant perduelles: deleantur de numero viuentium, eorum Respublica dispergatur: vt heri declarauimus.

IV. figura de Ariel explicatur

1. Cor. 1. 29.

1. Sai. 29. 1.

Hier. 7. in Gen.

Ezech. 43. 15.

Admiror caput 29. vatis Isaie in quo stylo nitidiori hanc cordis istorum depingit cecitatem, in quam Deo permittente prolaberentur in dignum tantorum scelerum supplicium: que tanta futura erat, vt illos quasi lethargicos, attonitos, ebriosque & sine oculis efficeret: vel similes illis qui velatos habent oculos, nullo sapientiæ sapientiæ genere expoliti, illor inquam tamenti qui mundi totius habebantur luminaria, quo loco vsus est Apostolus Paulus, vt horum probaret cordis cecitatem. Statim in exordio capituli describit Deus Per Prophetam infandam à populo committendam iniquitatem, & poenam, qua Deus illos esset extirpaturus: *Va Ariel, Ariel iniquitas, quam expugnauit Dauid: additus est annus ad annum, solemnitates euoluunt sunt, & circumuallatio Ariel, & erit tristis, & marens, & erit tibi quasi Ariel.* Ingeant omnes in inferam Ariel fortiter: *Va tibi Ariel.* Quotiescumque Deus Per comminatur, ex sententia D. Chrysost. serio res agit, ostenditque sanam fore non tolerandam. Quis est Ariel? Ariel significat leo Dei, & aliqui accipiunt altare in templo erectum. Sic specificatiue nominat illud Ezechiel, ob multitudinem animalium, quæ ibidem quotidie ingulabantur, & incendebantur, & altaris igne contumebantur quædam mane, quædam vesperi: non aliud agebat quam greges deuorare & ardeire vt leo, licet ad Dei famulatum cultumque celebrandum: & idcirco dicebatur leo Dei, quem sensum sequitur Thargum: legit enim: *Va altari, quod edificatum est in ciuitate Dauid.* Verumtamen videtur textus ipse declarare Hierusalem hic intelligi: vnde sic addit. *Ariel ciuitas, quam expugnauit*

Dauid, Ciuitatem illam inscribit leonem Dei: quia ex fauore, quo Deus dignatus erat eam sibi in habitaculum eligere, ceteris erat omnibus fortior & illustrior, quam omnes terræ Principes, vt Leonem an malia, verebantur. Erat illa Regia ciuitas: *Domina Gentium, Princeps Præuinciarum* à Hieremia vocatur. Vt quid ergo Domine illam deploras amari? qui post suam diem, elapsis vno & altero anno, vno altero uel festo deleturus sum eam, copias missurus Romanorum, à quibus striculis obsideatur: quique populi partem gladio trucident, partem eiciant in captiuitatem, urbem autem incendio consumant, nec in ea relinquant lapidem super lapidem: *Circumuallabo Ariel.* Corona cingam illam militari, non enim Titus & Vespasianus illam vallo circumdederunt sed Deus ipse, qui superbo illorum vsu fastu, & animo generoso ciuitatem illam solo tenuis euerit, & incendit. Quid autem populus? *Erit tristis & marens*, per mædum oberrans vagus altere fraticida Cain incerti laris, de omnibus sibi canens, satrago miseriarum.

Qua de causa Domine? *Et erit tibi quasi Ariel.*

Illæ conjunctio, *Et*, vim habet causalis, iuxta phrasim S. Scripturæ & significat *Quia*. Omnia hæc illi mala euenient, quia sicut leo contra me insurrexit. Enutritus quis leuenculum, aluit eum, custodit, & lauis exceptit, & die quadam dum nihil minus suspicatur, ac demulcet illum, ecce inquam illi leo iniecit, ungulis suis eum impetit, & interficit, ita Deo contigit. Creauit Deus populum hunc, hanc extruxit ciuitatem, præmuniuit, illustrem reddidit, & dum adesset illi Deus presentia sua honorans illam, doctrina sua erudiens, mira culis suis exhilarans, ecce pertinax in illam insurgit. Notandum dicit *insurgit in me sicut Leo Dei. Et erit tibi quasi Ariel.* Principes & iudices in Republica sunt velut Dei leones, eius decreto constituti, & potestate, vt eam defendant & immunem conferuent bonos protegendo, malos autem puniendo, sicut Leones in throno Salomonis sabrefacti. Quot leones Deus in hac Republica constituit, honoris sui, culus, sacrificiorum, ceremoniarum, legisque protectores: qua de causa concilium illud Principum vocari poterat, leo Dei. Porro tanta caligine suffundetur, inquit Deus, vt licet se militi rebellis opponat, erit tamen vt leo Dei. Non ait, erit leo Dei, sed *Quasi*: Zelum etenim mentientur & communis boni desiderium ostendent, conseruandæ reipublicæ, sanctique templi, ac loci diuini eiusque honoris optimam intentionem. Hoc heri demonstrant: etenim huius prætextu concilium perdendi

104 HOMILIA QUADRAGESIMA DE COGITATIONIBVS IVDÆORVM.

perdendi Deum conuocant, ac decernunt ut moriatur, quia sic ipsi ob prædicta iudicabant expedire, huic autem opinioni ita tenaciter adherent: ut quia huic obiectionem ponere poterat Lazarus resuscitatus, visus ab omnibus, & auditus, communi suffragio Lazari necem machinentur ex quo omnis in eos irruat calamitas, ut per orbem vagi discurrant, tristes, confusi, timidi, eunctisque

opprobrio, quales hodie ipsos videmus oberrantes, sed nos gratia Deus illuminet, oculosque concedat illuminatos, quibus eius prodigia cognoscamus, beneficia perpendamus, donis gratissimus, corde seruamus limpidum, hic per eius gratiam, qua tandem illo in gloria perfruamur.
Amen.

FINIS TOMI TERTII.

